

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักนิติธรรมกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออันตราย

จัดทำโดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วีรพันธุ์ โชวิฑูรกิจ
รหัส ๖๓๐๘๓๖

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๘
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

หลักนิติธรรมกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออันตราย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วีรพันธุ์ โชวิฑูรกิจ^๑

บทนำ

ในสภาวะการณ์ที่โลกกำลังเผชิญกับโรคติดต่ออันตรายที่อุบัติขึ้นตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ จนปัจจุบัน สถานการณ์ทั่วโลกยังเป็นที่น่าวิตกและยังไม่มีที่ท่าว่าโรคอุบัติใหม่ที่เรียกกันว่า โควิด 19 นั้น จะยุติลงเมื่อใด แต่ละประเทศต่างก็มีกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการจัดการโรคติดต่ออันตรายเหล่านี้ ในบทความนี้ จะกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออันตราย โดยเน้นประเด็นเรื่องของหลักนิติธรรมกับการกักกันในพระราชบัญญัติโรคติดต่อของประเทศไทย

หลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม (The Rule of Law) เป็นพื้นฐานของกฎหมายทั้งหลายทั้งปวง ที่มีกำเนิดมาตั้งแต่สมัยโบราณ เห็นได้จากหลักฐานในสมัยกรีก โรมัน และมีพัฒนาการต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน กฎหมายและกระบวนการทางยุติธรรมที่ยึดหลักนิติธรรมเป็นที่ตั้ง จัดเป็นกฎหมายที่ถูกต้อง ดีงาม หรือมี “ธรรมะ” ในตัว นั่นเอง กฎหมายที่ดี ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อสันติสุข ความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชน^๒ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนยอมรับ หรือได้รับความยินยอมจากประชาชน

ในประเทศอังกฤษ ศาสตราจารย์ A.V Dicey ได้กล่าวไว้ว่า ในหลักนิติธรรม กฎหมายมีอำนาจสูงสุดเหนือการใช้อำนาจตามอำเภอใจ ประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนธรรมดาหรือเจ้าหน้าที่ต่างก็มีความเสมอภาค คืออยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และศาลยุติธรรมเป็นผู้คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนทั่วไป

คำนิยามของหลักนิติธรรมในปัจจุบันนั้นมีความหลากหลาย ตัวอย่างเช่น Lon L. Fuller นักนิติศาสตร์ชาวสหรัฐอเมริกา ได้นิยามไว้ในหนังสือ The Morality of Law^๓ ว่า หลักนิติธรรม ต้องมีองค์ประกอบ ๘ ข้อ คือ

๑. กฎหมายต้องบังคับกับทุกคน ไม่มียกเว้น และทุกคนต้องเคารพกฎหมายที่มีอยู่
๒. กฎหมายต้องมีการประกาศให้ทราบล่วงหน้าโดยทั่วกัน
๓. กฎหมายต้องมีผลบังคับใช้ในอนาคต ไม่มีผลย้อนหลัง
๔. กฎหมายต้องบัญญัติไว้ชัดเจน เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ที่ไม่เป็นธรรมโดยมิชอบ
๕. กฎหมายต้องไม่มีข้อความที่ขัดแย้งกันเอง
๖. กฎหมายต้องไม่บังคับให้บุคคลปฏิบัติในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

^๑ ศาสตราจารย์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๒ John Locke. Two Treatises of Civil Government เล่ม ๒ บท ๙ section ๑๓๑

^๓ L. L. Fuller, The Morality of law, Revised Edition, New Haven: Yale University Press, ๑๙๖๙. pp.

๗. กฎหมายต้องมีความยั่งยืน มั่นคงในสังคม แต่เปิดโอกาสให้มีการแก้ไขให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้

๘. การบังคับใช้กฎหมายต้องสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ที่ประกาศไว้ทุกประการ

ในประเทศไทย มีการกำหนดค่านิยมของหลักนิติธรรม โดยคณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ หรือ คอนธ. ในหนังสือ “หลักนิติธรรม The Rule of Law ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม”^๔ โดยแบ่งหลักนิติธรรมออกเป็น หลักนิติธรรมโดยเคร่งครัด หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างแคบ กับ หลักนิติธรรมโดยทั่วไป หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างกว้าง

หลักนิติธรรมโดยเคร่งครัด หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างแคบนั้น เป็นหลักที่กฎหมาย กระบวนการยุติธรรมหรือการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้ง ทำให้การนั้นไม่มีผลใช้บังคับ ได้แก่

๑. หลักความเป็นอิสระและความเป็นกลางของผู้พิพากษาและตุลาการ
๒. กฎหมายต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป
๓. กฎหมายต้องมีการประกาศใช้ให้ประชาชนทราบ
๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจได้เท่าที่กฎหมายบัญญัติไว้
๕. ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องมีสิทธิในการต่อสู้คดี
๖. กฎหมายอาญาต้องไม่มีผลย้อนหลังในทางที่เป็นโทษ
๗. บุคคลจะถูกกลั่นโทษทางอาญาซ้ำในการกระทำเดียวกันไม่ได้
๘. บุคคลมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ต้องรับผิดชอบทางอาญา
๙. กฎหมายจะยกเว้นความรับผิดชอบให้แก่การกระทำที่ยังไม่เกิดขึ้นไม่ได้

สำหรับหลักนิติธรรมโดยทั่วไป หรือหลักนิติธรรมในความหมายอย่างกว้าง เป็นหลักที่การฝ่าฝืนไม่ ทำให้การกระทำนั้นเสียไป ได้แก่

๑. กฎหมายที่ดีต้องมีความชัดเจน
๒. กฎหมายที่ดีต้องไม่ขัดแย้งกันเอง
๓. กฎหมายที่ดีต้องมีเหตุผล
๔. กฎหมายที่ดีต้องนำไปสู่ความเป็นธรรม
๕. กฎหมายที่ดีต้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิขั้นพื้นฐาน
๖. กฎหมายที่ดีต้องทันสมัยและสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยี
๗. กฎหมายที่ดีต้องบัญญัติโดยองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายและตามกระบวนการที่กฎหมายบัญญัติไว้
๘. กฎหมายที่ดีต้องไม่มีผลย้อนหลังเป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคล
๙. กฎหมายที่ดีต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสมและได้สัดส่วนกับความผิด

^๔ “หลักนิติธรรม The Rule of Law ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม” พิมพ์ครั้งที่ ๒

๑๐. กฎหมายที่ดีต้องมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจและเคารพในกฎหมายและหลักนิติธรรม
  ๑๑. กระบวนการนิติบัญญัติที่ดีต้องเป็นกระบวนการที่เปิดเผยโปร่งใสและตรวจสอบได้
  ๑๒. กระบวนการยุติธรรมที่ดีต้องเปิดโอกาสให้มีการอุทธรณ์
  ๑๓. กระบวนการยุติธรรมที่ดีต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกไม่ชักช้า ด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
  ๑๔. กระบวนการยุติธรรมที่ดีต้องส่งเสริมให้มีกระบวนการยุติธรรมทางเลือก
  ๑๕. นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่ดี ต้องมีความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่
  ๑๖. นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่ดี ต้องซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักคุณธรรม เมตตาธรรม และสันติธรรม
- ดังนั้น จะเห็นได้ว่า คำนิยามหลายอย่างของหลักนิติธรรมที่ได้กำหนดไว้นั้น ส่วนใหญ่เป็นนามธรรม ไม่ได้กำหนดไว้ตายตัว และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการกำหนดหลักนิติธรรมให้เป็นพื้นฐานของรัฐธรรมนูญไทย นั่นคือ เป็นหลักจริยธรรมให้กับกฎหมาย ให้กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งเป็นหลักกฎหมายให้กับศาลต่างๆ รวมทั้งศาลรัฐธรรมนูญ บังคับใช้ได้กับองค์กรต่างๆ ของรัฐว่าชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญด้วย

โรคติดต่ออันตรายและพระราชบัญญัติโรคติดต่อ

โรคติดต่ออันตราย คือโรคติดต่อที่มีความรุนแรงสูง สามารถแพร่ไปยังผู้อื่นได้รวดเร็ว ในปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีประกาศพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก เมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังกล่าว ได้ระบุโรคติดต่ออันตรายไว้ ๑๒ โรค ดังนี้ คือ

๑. กาฬโรค	๙. โรคติดต่อเชื้อไวรัสอีโบล่า
๒. ไข้ทรพิษ	๑๐. โรคติดต่อเชื้อไวรัสเฮนดรา
๓. ไข้เลือดออกไครเมียคองโก	๑๑. โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือโรคซาร์ส
๔. ไข้เวสต์ไนล์	๑๒. โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส
๕. ไข้เหลือง	๑๓. วัณโรคดื้อยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก
๖. โรคไข้วลาสา	
๗. โรคติดต่อเชื้อไวรัสซิกา	
๘. โรคติดต่อเชื้อไวรัสมาลาเรีย	

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ถือเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ไม่เคยมีรายงานมาก่อน โรคนี้มีการรายงานพบผู้ป่วยรายแรกในประเทศจีนเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการพบผู้ป่วยโรคปอดอักเสบที่ไม่ทราบสาเหตุ ที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งคาดว่าเกิดจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ต่อมาได้มีการประกาศว่าเชื้อที่ก่อให้เกิดโรคนี้เป็นเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ สถานการณ์การระบาดของโรคนี้ได้ทวีความรุนแรงขึ้น จนทำให้มีการปิดเมืองอู่ฮั่นในวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ แม้วานานาประเทศจะมีการเฝ้าระวังโรคนี้ แต่กลับพบผู้ป่วยติดเชื้อจำนวนมากขึ้นทั่วโลก ทำให้องค์การอนามัยโลกประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดชื่อทางการของโรคนี้ว่าเป็น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และในวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการประกาศให้เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (pandemic) เนื่องจากมีการระบาดไปในทุกทวีปทั่วโลก

ในประเทศไทย มีรายงานผู้ป่วยรายแรก เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศจีน เมื่อวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมา ในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้พบผู้ป่วยชาวไทยรายแรกที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ และในวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พบผู้ป่วยยืนยันรายแรกที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ระบาด แต่ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว

เนื่องจากโรคนี้เป็นโรคที่มีความรุนแรง มีรายงานผู้ที่ต้องเฝ้าระวังโรคเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะมีการระบาดได้ในประเทศไทย ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงได้มีการประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่ม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 เป็นลำดับที่ ๑๔ ดังปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๔๘ ง เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเนื้อความว่า

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑๔) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรง จะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข”

หลังจากนั้น พบว่ามีเหตุการณ์สำคัญ ๒ เหตุการณ์ คือ วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เกิดเหตุการณ์สนามมวย และวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เหตุการณ์สถานบันเทิงย่านทองหล่อ ทำให้มีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นครบ ๑๐๐ ราย เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลต้องประกาศยกเลิกวันหยุดช่วงสงกรานต์เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ป่วยช่วงกลางเดือนและปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จนเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มีรายงานผู้ป่วยครบ ๑,๐๐๐ ราย ทำให้รัฐบาลต้องประกาศบังคับใช้พระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉิน และตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด 19 หรือ ศบค. ขึ้น เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการประกาศเคอร์ฟิว และวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการประกาศห้ามอากาศยานเดินทางเข้าประเทศเป็นการชั่วคราวครั้งแรก

จากมาตรการต่างๆ ดังกล่าว ทำให้จำนวนผู้ป่วยในแต่ละวันเริ่มลดลงในช่วงเดือนเมษายน จนถึงปัจจุบัน ทำให้รัฐบาลมีมาตรการคลายล็อคเป็นระยะ เพื่อให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้

การป้องกันและควบคุมโรค และบทลงโทษ ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในหมวดที่ ๖ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ มาตรา ๓๔ กล่าวว่า

“มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เมื่อเกิดโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด หรือมีเหตุสงสัยว่าได้เกิดโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดในเขตพื้นที่ใด ให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่นั้นมีอำนาจที่จะดำเนินการเองหรือออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ใดดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด หรือผู้ที่เป็นผู้สัมผัสโรคหรือเป็นพาหะ มารับการตรวจหรือรักษา หรือรับการชันสูตรทางการแพทย์ และเพื่อความปลอดภัย อาจดำเนินการโดยการแยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกต ณ สถานที่ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อกำหนด จนกว่าจะได้รับการตรวจและการชันสูตรทางการแพทย์ว่าพ้นระยะติดต่อของโรคหรือสิ้นสุดเหตุอันควรสงสัย”

นอกจากนี้ ในมาตรา ๓๕ ยังกล่าวว่า

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ของโรคติดต่ออันตราย หรือโรคระบาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด หรือผู้ว่าราชการ

กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร มีอำนาจในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งปิดตลาด สถานที่ประกอบหรือจำหน่ายอาหาร สถานที่ผลิตหรือจำหน่ายเครื่องดื่ม โรงงาน สถานที่ชุมนุมชน โรงแรมสรรพ สถานศึกษา หรือสถานที่อื่นใดไว้เป็นการชั่วคราว

(๒) สั่งให้ผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดหยุดการประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราว

(๓) สั่งห้ามผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดเข้าไปในสถานที่ชุมนุมชน โรงแรมสรรพ สถานศึกษา หรือสถานที่อื่นใด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ”

และในหมวด ๙ บทกำหนดโทษ ได้กล่าวว่า

“มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) (๕) หรือ (๖) มาตรา ๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) มาตรา ๔๐ (๕) หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๙ (๔) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามมาตรา ๓๔ (๓) (๔) (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๔๐ (๓) หรือ (๔) หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

พระราชบัญญัติโรคติดต่อกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในการแถลงข่าวสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 (COVID-19) นายแพทย์โสภณ เอี่ยมศิริถาวร ผู้อำนวยการโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค (คร.) กล่าวว่า หากประกาศโรคโควิด 19 เป็นโรคติดต่ออันตรายมีผลบังคับใช้ จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ที่ฝ่าฝืน จะมีการลงโทษ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

เปิดโทษฝ่าฝืน 'โควิด-19'

มาตรา 31

เจ้าบ้าน สถานพยาบาล สถานประกอบการ
สถานที่ใดต้องแจ้งกรณีมีผู้ต้องสงสัย / ผู้ป่วย

โทษปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท

มาตรา 34 (1)

มีอำนาจนำผู้ที่เป็น / มีเหตุสงสัยว่าเป็นโควิด-19 /
ผู้สัมผัส มารับการตรวจ การชันสูตร แยกกัก
กักกัน คุมไว้สังเกต

โทษปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท

มาตรา 35

กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน สั่งปิดสถานที่ต่างๆ /
สั่งห้ามไปในสถานที่ชุมชน สถานศึกษา
สถานที่ใด / สั่งหยุดงานชั่วคราว

**โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

มาตรา 39 (5)

ห้ามจ้างงong / ผู้ควบคุมพาหนะนำผู้เดินทาง
ไม่ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเข้าประเทศ

โทษปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท

กราฟฟิก กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ : โทษตามพ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ.2558

ตาม พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๔ มีคำสำคัญ ๓ คำคือ

๑. แยกกัก หรือ isolation ใช้สำหรับผู้ป่วยที่มีเชื้อแล้ว จะต้องนำเข้าแยกกักในห้องแยกโรคความดันเป็นลบ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

๒. กักกัน หรือ quarantine ใช้สำหรับคนที่ยังไม่ป่วย แต่มีโอกาสได้รับเชื้อ จึงจำเป็นต้องให้คนดังกล่าวกักกันอยู่ในพื้นที่เฉพาะ ซึ่งอาจจะเป็นที่บ้านของคนผู้นั้นเองก็ได้ เป็นเวลาครบ ๑๔ วัน (สำหรับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) ซึ่งจากการดำเนินการเช่นนี้ในกลุ่มผู้สัมผัสผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูง ที่ผ่านมามีเพียง ๒% ที่แพร่เชื้อ และอีก ๙๘% เป็นคนปกติ แต่ที่ต้องมีการดำเนินการ เพื่อความปลอดภัย

๓. คุมไว้สังเกตอาการ ใช้สำหรับผู้สัมผัสที่ไม่ใกล้ชิดผู้ป่วย แต่จะต้องคุมไว้สังเกตอาการจนครบ ๑๔ วัน โดยให้อยู่ที่บ้าน แต่จะต้องมีการติดตามอาการทุกวัน วัดไข้ และเมื่อป่วยให้ไปพบแพทย์ เช่น กรณีคนในฟลอร์ทบินเดียวกัน คนที่จัดเป็นผู้สัมผัสเสี่ยงสูงคือคนที่นั่ง ๒ แถวหน้า-หลังของผู้ป่วย ส่วนคนร่วมฟลอร์ทคนอื่น ถือเป็นเสี่ยงต่ำ แต่ต้องคุมไว้สังเกตอาการ

คำว่า กักกัน นั้น ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า quarantine ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาอิตาลีว่า quaranta giorni หมายถึงการกักกันคนหรือสินค้าเป็นเวลา ๔๐ วัน (quaranta = ๔๐ และ giorni = วัน) ซึ่งมีที่มาจากช่วงศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ ที่มีการระบาดของกาฬโรค (bubonic plague) ก่อนที่จะลำเลียงสินค้า รวมทั้งลูกเรือขึ้นฝั่งที่เมืองเวนิซ จะต้องมีการกักสินค้าและลูกเรือไว้อย่างน้อย ๔๐ วัน

ประเด็นของการกักกัน หรือ quarantine นั้น เป็นที่ถกเถียงกันมาก ทั้งๆ ที่มีการใช้การกักกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในคัมภีร์ไบเบิลพันธสัญญาเก่า (The Old Testament) บทที่ว่าด้วย Leviticus

มีการกล่าวถึงการแยกกักผู้ป่วยที่เป็นโรคเรื้อน เมื่อมีการระบาดของ Ebola virus ในปีพ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างน้อย ๑๘ รัฐในสหรัฐอเมริกาทำกฎหมายให้ quarantine ผู้ที่เดินทางกลับมาจากแอฟริกาตะวันตก และ ในช่วงที่พบว่ามี การระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศต่างๆ ต่างดำเนินการให้มีการกักกันดังกล่าว เริ่มจากประเทศจีน (เมืองอู่ฮั่น) ไปยังอิตาลี (แคว้นเบอร์กาลโม) สเปน (เทศบาลเมืองอิกวาลาดา) จนถึงสหรัฐอเมริกา

ในระดับสากล มีกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulation) ซึ่งมีสถานะเป็นสนธิสัญญาและผูกพันประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลก ที่รับรองให้รัฐต่างๆ สามารถใช้มาตรการกักกันผู้เดินทางและสัมผัสได้ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลา หรือการโต้แย้งก็ตาม แต่มีการกล่าวไว้ว่ารัฐต้องมีการจัดหาปัจจัยสี่ให้เพียงพอในระหว่างการกักกันนั้นด้วย

ในสหรัฐอเมริกา คำว่า quarantine นั้น หมายถึงรวมถึงการแยกกัก (isolation) คือการแยกตัวผู้ที่ติดเชื้อโรคติดต่อแล้วออกมาจากชุมชน และการกักกัน (quarantine) คือการแยกบุคคลที่มีการได้รับการสัมผัสเชื้อโรคติดต่อ แต่ยังไม่ได้พบว่ามี การติดเชื้อมาจากชุมชน และยังรวมถึงการห้ามเดินทางเข้าหรือออกนอกพื้นที่เสี่ยง (cordon sanitaire หรือ travel ban) อีกด้วย ซึ่งทั้ง isolation และ quarantine นั้น อาจเกิดขึ้นโดยความสมัครใจ (voluntary or self quarantine) หรืออาจเกิดจากการบังคับใช้ตามกฎหมาย (mandatory quarantine) ก็ได้

กฎหมาย quarantine ดังกล่าวในสหรัฐอเมริกา เป็นกฎหมายที่ออกมาจากรัฐต่างๆ ในอดีตที่ผ่านมา ศาลมักยืนตามกฎหมายที่ออกมาจากรัฐต่างๆ เพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชนโดยรวม เว้นแต่ในบางครั้ง ที่ศาลเห็นว่าคำสั่งนั้น ขัดต่อหลักนิติธรรม เช่น Jew Ho v. Williamson (1900) ศาลรัฐบาลกลางได้ยกเลิก cordon sanitaire ที่ออกโดยเมือง San Francisco เมื่อมีการระบาดของกาฬโรคในเขตที่มีชุมชนชาวจีนอาศัยอยู่มาก เนื่องจากมีการเลือกปฏิบัติโดยบังคับใช้กับเฉพาะชาวจีนเท่านั้น^๕

หลักนิติธรรมกับการกักกันในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ

หนึ่งในสิ่งที่กล่าวไว้ในหลักนิติธรรม คือหลักการประกันสิทธิขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ กฎหมายที่ดี ต้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ระบุไว้ดังนี้

“มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผล ความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย”

^๕ Parmet WE and Sinha MS. Covid-19 – The law and limits of quarantine. N Engl J Med.

ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ นั้น อาจทำให้สงสัยได้ว่า มาตรา ๓๔ ที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อในการแยกกัก กักกัน และคุมไว้สังเกตอาการนั้น จะขัดต่อหลักนิติธรรม เนื่องจากเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล กระทั่งต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลหรือไม่

เนื่องจากหลักนิติธรรม เป็นหลักการที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย โดยมีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยรวม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ผ่านมา ก็ล้วนแล้วแต่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มุ่งหมายให้เกิดความถูกต้องและชอบธรรม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยรวม องค์กรต่างๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย และเป็นไปตามหลักนิติธรรมด้วย ต้องไม่ใช้อำนาจโดยปราศจากหลักการและเหตุผล

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่าในระดับสากล มีกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulation) ซึ่งมีสถานะเป็นสนธิสัญญาที่รับรองให้รัฐต่างๆ สามารถใช้มาตรการกักกันผู้เดินทางและสัมภาระได้ แม้ว่าจะไม่ได้กำหนดรายละเอียด แต่มีการกล่าวไว้ว่ารัฐต้องมีการจัดหาปัจจัยสี่ให้เพียงพอในระหว่างการกักกันนั้นด้วย

ในระหว่างที่มีการกักกันนั้น นอกจากการจัดการจัดหาปัจจัยสี่ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพแล้ว การให้ความเชื่อมั่นได้ว่าการปกป้องสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้ที่ได้รับการกักกันก็มีความสำคัญ ในระหว่างที่มีการกักกัน ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด คือผู้ที่ไม่ได้ถูกกักกัน แต่ผู้ที่มีความเสี่ยงมากที่สุด คือผู้ที่ได้รับการกักกัน นั่นเอง

เพื่อให้การกักกันเป็นไปตามหลักนิติธรรมที่มีการปกป้องสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้ที่ได้รับการกักกันอย่างครบถ้วน ได้มีการกล่าวถึงสิทธิเสรีภาพที่พึงมีในระหว่างการกักกันไว้ดังนี้^๖

๑. สิทธิในการได้รับปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตในระหว่างการกักกัน ทั้งอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค ทั้งนี้ สำหรับโรคติดต่อต่างๆ รวมทั้งโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การอยู่อาศัยในสถานที่ที่มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) มีความจำเป็นเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค ที่พักอาศัยต้องมีสุขาภิบาลพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งสบู่ น้ำสะอาด เครื่องนอน และสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ได้ ผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง (homeless individuals) เมื่อมีการติดเชื้อก็ควรได้รับที่พักอาศัยเหล่านี้เช่นกัน

๒. สิทธิในการอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงและเด็ก ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกทารุณกรรมในครอบครัว มีสิทธิที่จะอยู่อาศัยแยกจากผู้ที่ทำให้เกิดความรุนแรง ได้รับคำแนะนำและคำปรึกษาทางกฎหมาย

๓. สิทธิที่จะได้รับการสื่อสารบอกกล่าว ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง รวมทั้งได้รับคำปรึกษาที่ถูกต้อง

นอกจากบุคคลที่ได้รับการกักกัน จะถือว่ามีความเสี่ยงสูงแล้ว บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกักกัน ต่างก็มีความเสี่ยงเช่นเดียวกัน แต่กลับไม่ได้รับการกล่าวถึงสิทธิเสรีภาพของคนกลุ่มนี้มากนัก

^๖ Openshaw JJ and Travassos MA. COVID-19, Quarantines, Sheltering-in-Place, and Human Rights: The Developing Crisis. Am J Trop Med Hyg ๒๐๒๐,๑๐๓(๒):๕๗๘

เมื่อมีการพบโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มผู้โดยสารเรือสำราญ Diamond Princess ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดให้มีการกักกันผู้โดยสาร โดยให้ผู้โดยสารที่เหลืออยู่แต่ภายในห้องตัวเอง แต่ลูกเรือที่ปฏิบัติงานต่างๆ บนเรือยังทำหน้าที่ตามปกติ รวมทั้งการเตรียมอาหารส่งตามห้องด้วย ลูกเรือเหล่านี้กลับไม่ได้รับการกักกันตนเอง มีการรับประทานอาหารร่วมกัน พักอาศัยและใช้ห้องน้ำร่วมกัน ทำให้ ๒ สัปดาห์หลังจากการเริ่มการกักกันผู้โดยสาร ตัวเลขผู้ติดเชื้อบนเรือเพิ่มขึ้น ๗๐๕ ราย จากผู้โดยสารและลูกเรือทั้งหมด ๓,๗๑๑ ราย และในที่สุด มากกว่า ๑๐% ของลูกเรือจำนวน ๑,๐๔๕ ราย ได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อดังกล่าว^๗ ในที่สุด รัฐบาลญี่ปุ่นก็ได้ยอมรับว่าการกักกันเฉพาะผู้โดยสาร แต่ไม่ได้กักกันลูกเรือ มีส่วนทำให้โรคแพร่กระจายมากขึ้น^๘

นอกจากกรณีของเรือสำราญดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นกลุ่มเสี่ยงกับกระบวนการกักกันตัวมากที่สุดทั่วโลก คือบุคลากรทางการแพทย์ที่ทำหน้าที่ดูแลรักษา ติดตามอาการผู้ที่ได้รับการแยกกัก และกักกันเหล่านี้ เมื่อมีการปิดเขตเทศบาล Igualada ในเมือง Barcelona ของสเปน ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบมีบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อจำนวน ๑๕๔ ราย^๙ องค์การอนามัยโลกรายงานว่ามีบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อกว่า ๒๓,๐๐๐ ราย ขณะที่รายงานจาก International Council of Nurses ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประมาณการว่ามีบุคลากรทางการแพทย์ทั่วโลกกว่า ๙๐,๐๐๐ ติดเชื้อ^{๑๐}

ผู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นกลุ่มเสี่ยงกับกระบวนการกักกันตัวเหล่านี้ ต่างก็มีสิทธิในการทำงานในสถานที่ที่ปลอดภัย เพื่อลดความเสี่ยงในการติดโรคด้วย เช่นแพทย์ พยาบาล นักวิทยาศาสตร์ที่ทำการตรวจหาเชื้อ พ่อครัวแม่ครัว แม่บ้าน เจ้าหน้าที่ขนส่ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ฯลฯ บุคคลเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อส่วนบุคคล (Personal protective equipment) เพื่อให้ใช้อย่างเพียงพอ บุคคลเหล่านี้มีสิทธิที่จะสามารถเข้าถึงการดูแลรักษาทางการแพทย์เมื่อสงสัยว่ามีการติดเชื้อเกิดขึ้น และเมื่อตรวจพบว่ามีการติดเชื้อ จะต้องมีการแยกกันระหว่างคนทำงานที่ติดเชื้อและคนทำงานที่มีการสัมผัสโรค

ดังนั้น หากพิจารณาโดยหลักนิติธรรมแล้ว ข้อความในมาตรา ๓๔ ในพระราชบัญญัติโรคติดต่อที่ให้อำนาจเจ้าพนักงาน ในการแยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกตอาการ ผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรให้สงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตราย รวมทั้งผู้ที่สัมผัสโรคหรือเป็นพาหะ นั้น หากมีการปกป้องสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายเหล่านี้ไม่ได้ขัดต่อหลักนิติธรรมแต่ประการใด ไม่ได้จำกัด

^๗ Leung H. ๒๐๒๐ Inside Life on the Crew Decks on Coronavirus-stricken Diamond Princess Cruise Ship. Time

^๘ Essig B, Swallis B, Wakatsuki Y, Westcott B. Top Japanese Government Adviser Says Diamond Princess Quarantine Was Flawed. CNN

^๙ Peltier E ๒๐๒๐ “We Are in a Cage” Spanish Town Lives under a Lockdown within a Lockdown. New York Times

^{๑๐} <https://www.aa.com.tr/en/europe/90-000-healthcare-workers-infected-with-covid-19-icn/1831765>

สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งมีเหตุผล ความจำเป็น เพื่อระงับการระบาดหรือการติดต่อไปยังบุคคลอื่น เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยรวม และเป็นไปตามหลักการทางการแพทย์และสาธารณสุขในการควบคุมโรคติดต่อ ยังประโยชน์ให้กับประเทศชาติ สร้างความสงบสุขให้กับประชาชน

ในประเทศไทยที่มีการดำเนินการจัด state quarantine ได้อย่างเป็นระบบครบถ้วน มีการให้ที่พัก อาหาร การดูแลความเจ็บป่วย ยารักษาโรค อย่างพร้อมมูล ได้รับการชื่นชมจากทั้งในประเทศและนานาชาติ มาตรฐานการดูแลเหล่านี้ตรงตามเจตนารมณ์และหลักนิติธรรมของการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายในสังคมส่วนรวม และยังเป็นสิ่งที่ให้ความมั่นใจได้ว่าการแยกกักหรือกักกันนั้นจะสามารถเกิดขึ้นได้จริงตลอดระยะเวลาที่กำหนด เพื่อสันติสุข ความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

สรุป

โรคโควิด 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ ที่เป็นโรคติดต่ออันตราย ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ การประกาศให้โรคนี้เป็นโรคติดต่ออันตรายในประเทศไทย ก็เพื่อให้มีการควบคุมโรคติดต่อดังกล่าวได้ โดยอาศัยกฎหมายในการแยกกัก กักกัน และคุมไว้สังเกตอาการ ผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรให้สงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตราย รวมทั้งผู้ที่สัมผัสโรคหรือเป็นพาหะ นั้น โดยเป็นไปตามหลักการทางการแพทย์และสาธารณสุขในการควบคุมโรคติดต่อ เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยรวม ตรงตามหลักนิติธรรม เพื่อสันติสุข ความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชน

บรรณานุกรม

Esssig B, Swallis B, Wakatsuki Y, Westcott B. Top Japanese Government Adviser Says Diamond Princess Quarantine Was Flawed. CNN

L. L. Fuller, The Morality of law, Revised Edition, New Haven : Yale University Press, ๑๙๖๙. pp. ๔๖-๙๑

John Locke. Two Treaties of Civil Government เล่ม ๒ บท ๙ section ๑๓๑

Leung H. ๒๐๒๐ Inside Life on the Crew Decks on Coronavirus-stricken Diamond Princess Cruise Ship. Time

Openshaw JJ and Travassos MA. COVID-19, Quarantines, Sheltering-in-Place, and Human Rights: The Developing Crisis. Am J Trop Med Hyg ๒๐๒๐,๑๐๓(๒):๕๗๘

Parment WE and Sinha MS. Covid-19 – The law and limits of quarantine. N Engl J Med. ๒๐๒๐:๓๘๒:๒๒๘

Peltier E ๒๐๒๐ “We Are in a Cage” Spanish Town Lives under a Lockdown within a Lockdown. New York Times

หลักนิติธรรม The Rule of Law ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม” พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕๕๘

<https://www.aa.com.tr/en/europe/90-000-healthcare-workers-infected-with-covid-19-icn/1831765>

